

P.Z.E. br. 118



HRVATSKI SABOR

Odbor za gospodarstvo

Klasa: 022-03/21-01/18

Ur. broj: 6521-6-21-

Zagreb, 24. veljače 2021.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

**Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o biogorivima za prijevoz, prvo čitanje, P.Z.E. br. 118
- izvješće s rasprave,**

Odbor za gospodarstvo Hrvatskoga sabora je na 10. sjednici održanoj 24. veljače 2021. godine razmotrio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o biogorivima za prijevoz, prvo čitanje, P.Z.E. br. 118., koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske svojim aktom od 18. veljače 2021. godine.

Odbor za gospodarstvo je na temelju članka 75. Poslovnika Hrvatskoga sabora raspravio predloženi akt u svojstvu matičnoga radnog tijela.

U uvodnom izlaganju predstavnik predlagatelja je pojasnio da se Izmjene i dopune Zakona o biogorivima za prijevoz predlažu kako bi se zakonodavni okvir Republike Hrvatske uskladio s izmjenama regulatornog okvira Europske Unije koji je nastao donošenjem Direktive (EU) 2018/2001 Europskog Parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora.

Direktivom se uspostavlja zajednički pravni okvir za promicanje korištenja obnovljive energije u prijevozu na način da se svakoj državi članici propisuje da minimalni udio obnovljive energije u konačnoj potrošnji energije u sektoru prometa bude 14 % do 2030. godine. Tako je nužno da države članice daju okvirnu putanju povećanja obnovljivih izvora u prometu do 2030. godine te da odrede obvezu za distributere/opskrbljivače benzinskim i dizelskim gorivima u skladu s tom okvirnom putanjom, a kako bi se pratilo ostvarivanje ciljeva. Navedeno treba sadržavati i Integrirani nacionalni energetske i klimatski plan.

Dosadašnjim izmjenama Zakona iz 2018. godine uspostavljeno je funkcionalnije tržište biogoriva. Uveden je model penalizacije obveznika stavljanja biogoriva na tržište, koji su osim naknada zbog nestavljanja biogoriva na tržište dužni plaćati i dodatnu naknadu ako nisu smanjene emisije stakleničkih plinova. Ova mjera je rezultirala povećanjem udjela biogoriva na tržištu Republike Hrvatske te je u 2019. godini bila 5,26 % udjela u ukupnim benzinima i plinskim uljima stavljenim u promet. Povećani su faktori kojima se množi električna energija iz obnovljivih izvora i potrošena u cestovnom prijevozu s 2,5 na 5 i željezničkom prijevozu s 1 na 2,5.

Sukladno tome, osim distributera/opskrbljivača benzinskim i dizelskim gorivima obveznici sustava su javna poduzeća u prijevozu (željeznice, tramvajski prijevoz) koja su obvezna koristiti isključivo obnovljivu električnu energiju, te gradovi i jedinice regionalne samouprave koji su također odgovorni za povećanje obnovljive energije u prijevozu, uključivo i razvoj alternativne infrastrukture.

Republika Hrvatska dostizanje cilja od 14 % vidi upravo u korištenju električne energije u prijevozu.

Glavne izmjene u Zakonu odnose se na:

- uvođenje novih ciljeva vezanih uz povećanje korištenja obnovljivih izvora u prijevozu do 2030. godine, te utvrđivanje načina za postizanje tih ciljeva;
- obvezu planiranja i izvještavanja u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 uz prvenstveno uvažavanje obveze povećanja obnovljivih izvora u prijevozu;
- obvezu da se prilikom oblikovanja mjera javnih politika županija i gradova uključe mjere izgradnje javne infrastrukture za alternativna goriva te da naprave projekcije korištenja obnovljivih izvora u prijevozu u javnim službama;
- obvezu izvješćivanja o obnovljivim izvorima u prijevozu i evidentiranja biogoriva i ostale obnovljive energije sukladno zahtjevima održivosti i smanjenja emisija stakleničkih plinova (Europska komisija stvara bazu supstanci koje se uvoze na područje EU);
- usklađivanje s odrednicama Direktive 2018/2001 koje se odnose na količine, kakvoću i način plasmana pojedinih biogoriva, naprednih goriva odnosno ostalih obnovljivih izvora energije za prijevoz;
- usklađivanje s odrednicama Direktive 2018/2001 koje se odnose na sirovine za proizvodnju biogoriva, naprednih biogoriva i goriva odnosno ostalih obnovljivih izvora energije za prijevoz u smislu njihovog porijekla i održivosti prerade odnosno proizvodnje.

Ove zakonske izmjene utjecati će i na povećanje korištenja obnovljivih izvora energije od strane distributera/opskrbljivača benzinskim i dizelskim gorivima, jer će svoje obveze moći pravdati isporukom obnovljive električne energije ili vodika na vlastitim punionicama.

U raspravi je istaknuto da proizvodnja biogoriva iz biootpada ima dvostruku korist, a to je smanjenje otpada i smanjenje emisija CO₂, no ukoliko se radi o proizvodnji biogoriva iz uzgoja prilikom kojeg se troši energija, svakako treba uzeti u obzir detaljne kalkulacije o količini emisija CO₂ u tom slučaju.

Nadalje, naglašeno je da bi poticaji trebali ići u smjeru smanjenja trošarina na biogoriva, budući bi se na taj način potaklo korištenje takvog goriva.

Kako bi se povećao brodski prijevoz značajan za naše otoke, spomenuto je da bi se u smislu smanjenja trošarina za brodski prijevoz trebalo razmotriti iznimke koje propisuje europska Direktiva o minimalnim trošarinama na goriva.

Nakon provedene rasprave Odbor je većinom glasova, 9 (devet) glasova "ZA" i 1 (jedan) „SUZDRŽAN“ odlučio predložiti Hrvatskom saboru sljedeći

ZAKLJUČAK

Prihvaća se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o biogorivima za prijevoz.

Za svog izvjestitelja na sjednici Hrvatskoga sabora Odbor je odredio Žarka Tušeka, predsjednika Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA

Žarko Tušek
